

PRAVILNIKA O STANDARDIH EDUKACIJE IN POGOJIH ZA DOSEGANJE NAZIVA PSIHOTERAPEVT REALITETNE TERAPIJE

Prečiščeno besedilo

- Pravilnik sprejet s sklepom sveta zavoda z dne 18.2.2009
- Spremembe in dopolnitve pravilnika sprejete s sklepom sveta zavoda z dne 19.2.2018 , 13.11.2018 ter 19.10.2020

1. UVOD

1.1

Pravilnik o standardih edukacije in pogojih za doseganje naziva psihoterapevt realitetne terapije (v nadaljnjem tekstu Pravilnik), sloni na 5. členu Statuta Evropskega inštituta za realitetno terapijo (Statut EIRT) in Pravilniku o standardih edukacije Evropskega združenja za realitetno terapije. Je dokument, ki opredeljuje standarde edukacije, pogoje in načine doseganja naziva psihoterapevt realitetne terapije (PRT).

1.2

Ta pravilnik podpira poslanstvo William Glasser International (WGI), Evropskega združenja za realitetno terapijo (EART) in Evropskega inštituta za realitetno terapijo (EIRT). Določa standarde edukacije, pogoje in poti doseganja naziva psihoterapevt RT (PRT) skladno s standardi in kriteriji WGI, EART in Evropske zveze za psihoterapijo (EAP).

1.3

Edukacija za pridobitev naziva PRT traja najmanj 5 let. Razdeljena je v dve fazi: prva faza traja 2 leti, druga faza 3 leta. Celoten program vsebuje najmanj 1564 ur usposabljanja, skupaj s predhodno izobrazbo obsega najmanj 3364 ur.

1.4

V programu edukacije za pridobitev naziva PRT sodelujejo učitelji, ki so na seznamu akreditiranih učiteljev EIRT. Učitelji so usposobljeni skladno s Pravilnikom o standardih edukacije in kriterijih za doseganje naziva učitelj realitetne terapije.

2. VSTOPNI POGOJI

Vstopni pogoji so naslednji:

- 2.1 dokončana II. stopnja bolonjskega študija ali univerzitetna visoka izobrazba humanistične ali družboslovne usmeritve ali ekvivalent,
- 2.2 uvodni razgovor,
- 2.3 sprejemanje pogojev edukacije in etičnih načel,
- 2.4 zagotovljena klinična praksa.

2.1 Dokončana II. stopnja bolonjskega študija ali univerzitetna visoka izobrazba humanistične ali družboslovne usmeritve ali ekvivalent. Morebitne manjkajoče vsebine, ki se nanašajo na psihoterapijo bo kandidat, v dogovoru in s pomočjo EIRT, nadomestil v času II. faze izobraževanja.

Izjemoma kandidat za PRT lahko postane oseba, ki še ni pridobila ustrezne izobrazbe pod pogojem, da pridobi izobrazbo pred vključitvijo v drugo fazo edukacije.

2.2 Uvodni razgovor

Uvodni razgovor poteka skupinsko in je razdeljen v dva dela. Prvi del poteka na koncu začetnega intenzivnega treninga, ponovno pa se ga opravi ob zaključku prvega seminarja tretjega letnika na podlagi pisne samopresoje, ki jo kandidat pred tem pošlje Inštitutu. V pisni samopresoji kandidat razloži svoje motive in osebne potencialne za nadaljevanje psihoterapevtske edukacije.

Kandidat priloži potrdilo pristojne institucije o zagotavljeni klinični praksi ob regularni superviziji.

Uvodni razgovor vodi učitelj začetnega intenzivnega treninga. Uvodni razgovor ob zaključku prvega seminarja tretjega letnika pa dva učitelja, ki učita v drugi fazi edukacije. Cilj uvodnega razgovora je skupaj s kandidati pregledati zahteve izobraževanja, in skozi sodelovalno samopresojo oceniti ali se njihova motivacija in potenciali ujemajo z zahtevami edukacije. Po opravljenem uvodnem razgovoru se kandidatom priporoči nadaljevanje edukacije.

2.3 Sprejemanje pogojev izobraževanja in etičnih načel

Kandidat podpiše izjavo (Priloga: 1 Obrazec EIRT-1), da sprejema pogoje programa edukacije in etična načela. Preden kandidat podpiše izjavo, se je dolžan seznaniti s tem Pravilnikom, z Etičnim kodeksom EIRT in s Pravilnikom o pritožbenem postopku, ki so dostopne na spletnih straneh EIRT. Kandidat z izjavo potrdi, da je seznanjen z določili pravilnikov in etičnega kodeksa in da se z njimi strinja.

Kandidat ob vključevanju v prvo in drugo fazo edukacije podpiše pogodbo z EIRT s katero se opredeli medsebojno razmerje ter pravice in dolžnosti obeh strani.

2.4 Supervizirana klinična praksa

Praksa je obvezni del edukacije iz psihoterapije. Obvezni sestavni del prakse je supervizija. Zagotovljena supervizirana praksa je pogoj za vključitev v II. fazo edukacije iz psihoterapije.

Edukanti EIRT opravljajo supervizirano prakso v ustanovah (vladnih, nevladnih ali zasebnih), ki delujejo na področju nudenja pomoči ljudem, ki izkazujejo

psihične, psihosocialne in/ali psihosomatske težave oz. težave v duševnem zdravju. Redno supervizijo prakse si edukant omogoči bodisi v ustanovi v kateri opravlja prakso in/ali na EIRT, ki edukantu omogoča redno skupinsko in/ali individualno supervizijo.

Praksa v 3. in 4. letniku edukacije iz psihoterapije je namenjena praktičnemu usposabljanju za psihoterapevtsko delo s poudarkom na integraciji teorije z praktičnim delom ob pomoči supervizorja.

Neposredno psihoterapevtsko prakso (delo s klientom) v 5. letniku edukacije opravlja edukant, ki je zaključil program edukacije 4. letnika in je v procesu presojanja usposobljenosti za psihoterapevtsko delo pridobil status specializanta psihoterapije pod supervizijo. Redna supervizija psihoterapevtske prakse v 5. letniku je namenjena zagotavljanju strokovnega in etično neoporečnega dela specializanta psihoterapije.

(Več o praksi v prilogi A)

3. UČNI NAČRT

3.1 Komponente učnega načrta

V edukaciji za PRT so teorija, praksa in osebna izkušnja uravnoteženo zastopane. Tri komponente programa so:

3.1.1 Teoretični študij

- Teorija izbire, realitetna terapija in konvencionalna psihopatologija.
- RT in drugi pristopi: različne epistemologije, različna razumevanja življenja, osebnosti in vedenja.
- RT in teorije sprememb.
- Presoja/mnenje in intervencija v RT.
- Multikulturne dimenzije RT in razumevanje socialnih in kulturnih izvorov v povezavi s psihoterapijo.
- Mnogostranska uporabnost teorije izbire.

3.1.2 Praksa iz realitetne terapije

Praktično delo na praktikumih tekom edukacije
Praktično delo pod supervizijo v organizacijah, ki izvajajo strokovno pomoč ljudem s psihičnimi, psihosocialnimi in/ali psihosomatskimi težavami oziroma z težavami v duševnem zdravju.

3.1.3 Osebna izkušnja

- Ozaveščena samopresoja osebnih prepričanj in vedenja tekom edukacije.
- Ozaveščanje lastnih strategij pri obvladovanju, konfrontiranju edukativnega procesa v skupini in v odnosu z učiteljem.

- Izkušnja in zrcaljenje odnosov med skupino udeležencev, ki se izobražujejo ter med posameznikom in trenerjem.
- Osebna rast skozi proces načrtovanja in izpolnjevanja načrtov za dvig kakovosti življenja, dnevnik, izkušnje vrstniške skupine, portfolio, ipd.
- Osebna psihoterapija.

3.2. Metode

Poučevanje temelji na izkustvenem učenju. Med izobraževanjem se udeležence opogumlja k ozaveščeni samopresoji uporabe konceptov teorije izbire v njihovem lastnem življenju. Osnovno vodilo je, da morajo kandidati ponotranjiti koncepte TI, preden jih lahko etično in učinkovito vnašajo v psihoterapevtsko prakso.

3.2.1 Učenje teorije

- Predavanja
- Videoposnetki (predavanja, demonstracije RT)
- Predavanja udeležencev in skupinska diskusija
- Analiziranje filmskega materiala
- Eseji na priporočeno psihoterapevtsko literaturo
- Razprave
- Udeležba na strokovnih srečanjih in konferencah
- Branje priporočene in ustrezne literature
- Modeliranje

3.2.2 Trening psihoterapevtskih veščin

- Igranje vlog
- Metoda avtentičnega klienta
- Samopresoja.
- Vrstniška in učiteljeva povratna informacija
- Demonstracije RT in analiza procesa
- Študija primera
- Individualna supervizija
- Skupinska supervizija
- Intervizija (vrstniška supervizija)
- Prakticiranje RT v kandidatovi klinični praksi.

3.2.3 Podpiranje osebnega razvoja

- Povezovanje z udeleženci na individualni in skupinski ravni
- Ustvarjanje pogojev za povezovanje med člani učne skupine
- Deljenje osebnih izkušenj
- Podpora pri razumevanju lastnega življenja skozi koncepte TI
- Podpora pri integriranju in poglobljanju TI prepričanj
- Podpora pri izboljševanju kakovosti osebnega življenja
- Ponujanje povratnih informacij
- Spodbujanje pisnega dela (samoevalvacija, dnevnik, portfolio, izvlečki iz prebranega gradiva)
- Omogočanje kooperativne samopresoje z učiteljem in člani skupine

- Spodbujanje izkušnje vloge klienta v igri vlog
- Podpora pri drugih izkušnjah v igri vlog (opazovalec, terapevt)
- Spodbujanje izkušnje osebne psihoterapije.

3.3 Struktura edukacije

Prva faza (RTC)

Organizirane oblike edukacije

Začetni intenzivni trening	4 dni –	30 ur	}	I. faza
Začetni praktikumi	10 praktikumov –	75 ur		
Nadaljevalni intenzivni trening	4 dni –	30 ur	}	240 ur
Nadaljevalni praktikumi	10 praktikumov –	75 ur		
Zaključek	4 dni –	30 ur		

Druga faza

Organizirane oblike edukacije

3. letnik

Seminar: TI/RT in psihološki problemi I.	4 dni –	30 ur	}	II. faza
Praktikum I.	4 praktikumi –	30 ur		
Seminar: TI/RT in psihološki problemi II.	4 dni –	30 ur		
Praktikum II.	6 praktikumov	45 ur		

4. letnik

Seminar: TI/RT in delo s skupino I.	4 dni –	30 ur	}	345 – (405)
Praktikum I.	4 praktikumi –	30 ur		
ur				
Seminar: TI/RT in delo s skupino II.	4 dni –	30 ur		
Praktikum II.	6 praktikumi –	45 ur		

5. letnik

Seminar: TI/RT specifične vsebine I.	(po izbiri) 4 dni –	30 ur	}
Seminar: TI/RT specifične vsebine II.	(po izbiri) 4 dni –	30 ur	
Skupinska supervizija:	12 srečanj –	75 ur	

Dodatne aktivnosti – obe fazi

Pisni primeri – 6 na začetnih praktikumih (3ure / 1 primer)	18 ur	}	I.+II. faza
Pisni primeri – 6 na nadaljevalnih praktikumih (5 ur / 1 primer)	30 ur		
Supervizirane študije primerov – 6 v 3.letniku (10 ur/ 1 študij primera)	60 ur		
Supervizirane študije primerov – 6 v 4.letniku (10 ur / 1 študij primera)	60 ur		
Analiziranje literature in priprava prezentacije	150 ur		
Vrstniške skupine (16 ur letno / 5 let)	80 ur		
Individualna srečanja s supervizorjem (9 ur letno /4 leta)	36 ur		
Osebna terapija (v 5 letih)	25 ur		
Druge osebne izkušnje: (dnevnik, portfolio, osebni načrt razvoja)	50 ur		
	509 ur		

Klinična praksa

450 ur

Demonstracija psihoterapevtske usposobljenosti	20 ur
Rezime	
Teorija in trening terapevtskih veščin	540 ur
Supervizija	216 ur
Osebne psihoterapevtske izkušnje	263 ur
Klinična praksa	450 ur
Demonstracija psihoterapevtske usposobljenosti	20 ur
Skupaj	1564 ur

3.4 Vsebine edukacije

3.4.1 Prva faza

PRVO LETO

Modul I

Modul je zasnovan tako, da se udeležencem približa osnovne koncepte TI in RT. Edukacija poteka kot prepletanje predavanj, demonstracij iger vlog, prakticiranja, izkustvenih vaj in diskusij.

ZAČETNI INTENZIVNI TRENING

- a) O avtorju dr. Williamu Glasserju
- b) Zgodovina in razvoj RT in TI
- c) Razumevanje človeškega vedenja: linearna in krožna vzročnost
- d) Teorija izbire – razumevanje človeškega vedenja v duhu krožne vzročnosti
- e) Znanost in filozofija v skladu s TI (James, Lorenz, Powers, Lipton, Maturana, Varela, Marken, Kant, Aristotel)
- f) Osnovni koncepti TI (Celostno vedenje, Potrebe, Svet kakovosti)
- g) Organizem kot zaprt sistem
- h) Motivacija
- i) Percepcija
- j) Frustracija
- k) Pomen izbire v TI (Zavestna izbira in kreativnost)
- l) Osnovna prepričanja o človeškem vedenju (Psihologija zunanjega nadzora, Teorija izbire)
- m) Koncept odnosa v TI
- n) Aksiomi TI
- o) Osebnost v TI
- p) TI v primerjavi z drugimi psihološkimi teorijami
- q) Realitetna terapija in kako jo prakticiramo
- r) TI kot teoretična osnova za psihoterapijo, svetovanje, blagostanje in duševno zdravje, ne-gospodovalno vodenje in kakovostno šolo
- s) Predstavitev WGI, EART, EIRT, DRTS in EAP
- t) Praktični trening: vaje, igre vlog, demonstracije učitelja, diskusije
- u) Uvodni razgovor
- v) Predlog literature
- w) Pregled edukacije in organizacijska vprašanja

Edukacija poteka po principih negospodovalnega vodenja in kakovostne šole.

Modul II

ZAČETNI PRAKTIKUMI (10)

Namen desetih začetnih praktikumov je pomagati udeležencu, da preizkuša in poglobi razumevanje ter ponotranji spoznanja teorije izbire, realitetne terapije in negospodovalnega vodenja. Poudarek je na osebni izkušnji udeleženca. Praktikumii so organizirani in potekajo kot TI skupine.

DODATNE AKTIVNOSTI (Priloga A)

- a) Pisni izdelki
- b) Individualno delo s supervizorjem
- c) Intervizija (vrstniška skupina)
- d) Druge osebne izkušnje
- e) Preučevanje literature.

DRUGO LETO

Modul III

NADALJEVALNI INTENZIVNI TRENING

Nadaljevalni intenzivni trening je voden tako, da udeležencu omogoča poglobljanje v Glasserjeve zamisli o socialno psiholoških problemih in mu pomaga pri razvijanju njegovih psihoterapevtskih spretnosti. Več časa je namenjeno osebni izkušnji v igri vlog in ozaveščeni samopresoji. Med nadaljevalnim intenzivnim treningom udeleženci poglobljajo svoje razumevanje in prepričanja teorije izbire v funkciji psihoterapevtskega procesa.

Vsebina treninga:

- a) Realitetna terapija :
 - Realitetna terapija kot sistemsko-evolucijski pristop
 - Razumevanje cilja RT
 - Vloga terapevta v RT
 - Formuliranje klientovih težav skozi TI
 - Kreativna vedenja in RT
 - Pomen ravnovesja v RT
 - Klientova prepričanja v kontekstu frustracije
 - Pomen odnosa za klientovo ravnovesje
 - Pomen odnosa v terapevtskem procesu
 - Pomen povezanosti in zaupanja med terapevtom in klientom
 - Namen aktivnega poslušanja v RT

- Direktnost in konfrontacija prepričanj v RT
- Ozaveščena samopresoja v terapevtskem procesu
- Metafore, zgodbe, paradoks, humor in podobno v RT.

b) Uporaba RT pri različnih težavah

Udeleženci v igri vlog sodelujejo v vlogi terapevta, klienta in opazovalca ter tako prakticirajo RT ob klientih z različnimi težavami.

c) Razumevanje RT v primerjavi z drugimi pristopi :

psihodinamskimi, humanistično-eksistencialnimi in kognitivno-vedenjskimi pristopi.

d) TI v različnih kontekstih :

terapija, duševno zdravje, vzgoja, vodenje

e) Vodenje v svetovanju in psihoterapiji:

teoretična, praktična in etična izhodišča

f) Multikulturalne dimenzije TI in RT

g) Etika v psihoterapiji in svetovanju

h) Praktični trening: vaje, igre vlog, demonstracije, diskusije

Modul IV

NADALJEVALNI PRAKTIKUMI (10)

Nadaljevalni praktikumi nudijo udeležencem možnost prakticiranja skozi igro vlog ob klientih z različnimi težavami. Poudarek je na osebni izkušnji udeleženca.

V tem modulu je več časa posvečenega igranju vlog in njihovi analizi. Zaključni pisni izdelek je poglobljena samopresoja celotnega treninga v I.fazi in zajema tudi samopresojo sprememb v pomembnih odnosih, ki si jih je udeleženec postavil za cilj na začetku izobraževanja.

DODATNE AKTIVNOSTI (glej Prilogo A)

- a) Pisni izdelki in študije primerov
- b) Individualno delo s supervizorjem
- c) Intervizija (vrstniška skupina)
- d) Osebna psihoterapija
- e) Druge osebne izkušnje
- f) Preučevanje literature

Modul V.

ZAKLJUČEK I. FAZE

Po uspešnem zaključku Nadaljevalnih praktikumov dobi udeleženec priporočilo svojega učitelja za udeležbo na zaključku I. faze edukacije s poudarki na:

PREDSTAVITEV

Udeleženec demonstrira svoje razumevanje in ga nadgrajuje tako, da izpelje svojo predstavitev, od svojih kolegov in učitelja pa prejme vrnitveno sporočilo.

DEMONSTRACIJA UPORABE TI

Vsak udeleženec sodeluje v igranju vlog, s čimer demonstrira uporabo teorije izbire pri delu z različnimi klienti.

SKUPINSKA SUPERVIZIJA – DAJANJE IN SPREJEMANJE VRNITVENIH SPOROČIL

Vsak udeleženec demonstrira uporabo TI pri dajanju in sprejemanju vrnitvenih sporočil kolegov in učitelja.

SODELOVALNA POTRDITEV KOMPETENC

Udeleženec skozi sodelovalno samopresojo z učiteljem oceni svoje napredovanje in predstavi področja, ki zahtevajo nadaljnjo poglobljanje.

Zaključek prve faze edukacije je potrditev, da je udeleženec osvojil osnovne ideje TI in jih uporablja v svojem osebnem in poklicnem življenju .

3.4.2 Druga faza

TRETJE LETO

Moduli VI, VII, VIII in IX (seminarji, praktikumi in dodatne aktivnosti) so pripravljene tako, da omogočajo razvoj psihoterapevtske spretnosti ob različnih klientih z različnimi težavami. Omogočajo poglobljanje teoretičnih znanj , TI in RT ter umestitev obeh med druge teorije in pristope.

Modul VI

SEMINAR: TI/RT IN PSIHOLOŠKI PROBLEMI I

- a) Realitetna terapija kot sistemsko –evolucijski pristop.
- b) Model duševnega zdravja v RT nasproti medicinskemu modelu.
- c) Pogled RT psihoterapevta na klasifikacijo težav v DSM-V.
- d) Formulacija klientovih težav kot alternativa psihiatričnim diagnozam.
- e) Razumevanje namena klientovih simptomatskih vedenj.
- f) RT s klienti, ki so napoteni na terapijo.
- g) Vloga psihoterapevta v RT.
- h) Analize filmskega materiala.
- i) RT v primerjavi z drugimi pomembnimi pristopi.
- j) Teorija izbire in RT ter specifične vsebine, ki zanimajo udeležence.
- k) Etična vprašanja v RT.
- l) Priprava za praktični trening: igre vlog, demonstracije, analize in diskusije.

m) Uvodni razgovor o nadaljevanju edukacije

Modul VII

PRAKTIKUMI (4)

Modul je zasnovan tako, da z vajami, igro vlog, demonstracijami, analizami in diskusijami omogoča kandidatom izkušnjo psihoterapevtskega odnosa. V procesu obravnavajo kliente z diagnozami po DSMIV oziroma kliente, ki izbirajo vedenja, značilna za te diagnoze.

ZAHTEVANE DODATNE AKTIVNOSTI (Priloga A)

- a) Supervizirane pisne študije primerov.
- b) Individualne učne ure s supervizorjem.
- c) Intervizija (vrstniška skupina).
- d) Osebna psihoterapija.
- e) Druge osebne izkušnje.
- f) Supervizirana klinična praksa
- g) Preučevanje literature.

Modul VIII

SEMINAR: TI/RT IN PSIHOLOŠKI PROBLEMI II

- a) Razumevanje vzgoje v luči TI.
- b) RT s klienti, ki prihajajo zaradi vzgojnih težav (starši, adolescenti itn.).
- c) Svetovanje- vodenje in vloga terapevta.
- d) Partnerski odnos v luči TI.
- e) RT in težave v partnerskih odnosih in odnosih v družini.
- f) RT s pari.
- g) Vloga terapevta pri delu s parom.
- h) Analize filmskega materiala.
- i) Etična vprašanja v realitetni terapiji.
- j) Priprava na praktični trening: igre vlog, demonstracije, analize, diskusije.

Modul IX

PRAKTIKUMI (6)

Modul je načrtovan tako, da udeležencem z vajami, igrami vlog, demonstracijami, analizami in diskusijo omogoča, da izkusijo psihoterapevtski odnos in spretnosti za delo s klienti, ki pridejo na psihoterapijo ali pa so iz določenih razlogov poslani k psihoterapevtu.

DODATNE AKTIVNOSTI (glej Prilogo A)

- a) Supervizirane pisne študije primerov.
- b) Individualne učne ure s supervizorjem.
- c) Intervizija (vrstniška skupina).
- d) Osebna psihoterapija.
- e) Druge osebne izkušnje.
- f) Supervizirana klinična praksa.
- g) Preučevanje literature.

ČETRTO LETO

Četrto leto, obsega module X, XI, XII, XIII (delavnice, praktikumi in dodatne aktivnosti), v katerih je poudarek na delu s skupino. Zajema teoretična znanja, osebno izkušnjo različnih skupin, praktično delo s skupino kot tudi spretnosti vodenja skupinske terapije.

Kandidati razvijajo občutljivost za pozicijo člana skupine ter skupinske procese in razvoj skupine. Preko tega pridobijo spretnosti za vodenje različnih skupin. Preko igranja vlog s skupino klientov pridobivajo veščine za skupinsko psihoterapijo.

Modul X

SEMINAR : TI, RT IN DELO S SKUPINAMI I

- a) Definicije skupine.
- b) Splošne teorije o skupini.
- c) Razumevanja razvoja in skupinskih procesov v luči TI.
- d) Različne vrste skupin v luči TI.
- e) Vloga vodje skupine v luči TI.
- f) TI skupine kot skupine za samopomoč.
- g) Trening vodenja in sodelovanja v 'TI skupinah'.
- h) Analiza filmskega materiala.
- i) Demonstracija moderiranja TI skupine.
- j) Etična vprašanja pri delu s skupinami.

Modul XI

PRAKTIKUMI (4)

Z demonstracijo, vajami, igro vlog, povratnimi informacijami, analizami in diskusijami kandidati pridobijo izkušnje sodelovanja v skupini in spretnosti za vodenje različnih skupin vključno s 'TI skupinami'. Kandidati razvijajo občutljivost za skupinske procese in razvoj skupine ter za prevladujoče načine zadovoljevanja potreb udeležencev v posameznih fazah razvoja.

DODATNE AKTIVNOSTI (glej Prilogo A)

- a) Supervizirane refleksije in pisne študije primerov.
- b) Individualne učne ure s supervizorjem.
- c) Intervizija (vrstniška skupina).
- d) Osebna psihoterapija.
- e) Druge osebne izkušnje.
- f) Supervizirana klinična praksa.
- g) Preučevanje literature.

Modul XII

SEMINAR: TI/RT IN DELO S SKUPINAMI II

- a) Smisel skupinske RT psihoterapije.
- b) Formiranje skupine za SRT.
- c) Konvencionalna psihopatologija v luči TI v kontekstu SRT.
- d) Teorija spremembe v realitetni terapiji.
- e) Vloga PRTerapevta v skupinski terapiji.
- f) Skupinska psihoterapija v odnosu na individualno.
- g) Demonstracija SRT.
- h) Trening sodelovanja i vodenja skupinske RT.
- i) Etična načela in SRT.

Modul XIII

PRAKTIKUMI (6)

Z demonstracijami in izkušnjo skupinske realitetne terapije, vajami, igro vlog, vrnitvenimi sporočili, ozaveščeno samopresojo in diskusijami kandidati pridobijo izkušnje in spretnosti za skupinsko terapijo. Kandidati dobijo izkušnjo povezovanja z vsakim posameznikom v skupini in izkušnjo ustvarjanja priložnosti povezovanja klientov med seboj. Pav tako razvijajo spretnosti konfrontacije TI prepričanja, ki članom skupine omogoča zamenjavo tradicionalnih prepričanj s prepričanji TI, kar je cilj RT.

DODATNE AKTIVNOSTI (Priloga A)

- a) Supervizirane refleksije in pisne študije primerov.
- b) Individualne učne ure s supervizorjem.
- c) Intervizija (vrstniška skupina).
- d) Osebna psihoterapija.
- e) Druge osebne izkušnje.
- f) Supervizirana klinična praksa.
- g) Preučevanje literature.

PETO LETO

V 5. letnik edukacije se lahko vključi edukant/specializant, ki je v celoti uspešno zaključil štiriletno edukacijo in pridobil status specializanta psihoterapije pod supervizijo, ki sme opravljati psihoterapevtsko prakso pod supervizijo.

Peto leto vsebuje Modul XIV, XV in XVI (seminarji, skupinska supervizija, demonstracija psihoterapevtske usposobljenosti).

Modul XIV

SEMINARJI

SEMINAR : SPECIFIČNE VSEBINE I (izbirne)

Seminar vključuje poglobljena znanja v svojem psihoterapevtskem pristopu in znanja, potrebna za zmožnost integracije znanj iz različnih psihoterapevtskih pristopov.

SEMINAR : SPECIFIČNE VSEBINE II (izbirne)

Seminar vključuje poglobljena znanja v svojem psihoterapevtskem pristopu in znanja, potrebna za zmožnost integracije znanj iz različnih psihoterapevtskih pristopov in dodatne vsebine, ki jih kandidati edukanti/specializanti morda niso dovolj osvojili v predhodni izobrazbi ali programu edukacije za PRT in jih morajo osvojiti.

Modul XV

SUPERVIZIRANA PSIHOTERAPEVTSKA PRAKSA

Pridobljeni status specializanta psihoterapije, specializantu dovoljuje opravljanje psihoterapevtske prakse pod supervizijo v ustanovah, ki izvajajo terapevtsko strokovno pomoč ljudem z psihičnimi, psihosocialnimi in/ali psihosomatskimi težavami oziroma z težavami v duševnem zdravju.

Psihoterapevtska praksa pod supervizijo je v predvidenem (minimalnem) obsegu namenjena razvijanju usposobljenosti, ki specializantu omogoča strokovno in etično neoporečno psihoterapevtsko delo.

Modul XVI

SKUPINSKA SUPERVIZIJA (12)

V dvanajstih supervizijskih srečanjih je specializantom zagotovljena supervizija njihove psihoterapevtske prakse.

MODUL XVII

DEMONSTRACIJA PSIHOTERAPEVTSKE USPOSOBLJENOSTI

Za demonstracijo psihoterapevtske usposobljenosti mora kandidat na EIRT poslati na EIRT **Prijavo za demonstracijo psihoterapevtske usposobljenosti**.

Prijava za demonstracijo psihoterapevtske usposobljenosti zajema: izjavo kandidata, da je zaključil izobraževanje v skladu s standardi edukacije za pridobitev naziva PRT, da je izbral mentorja za zaključno nalogo in opredelil v

kolikem času bo naredil zaključno nalogo. Prijava vsebuje tudi, kdaj načrtuje demonstracijo psihoterapevtske usposobljenosti.

Ob prijavi kandidat predloži vso potrebno dokumentacijo v elektronski obliki:

- a) ustrezno opremljeno mapo z dokumenti 3. letnika,
- b) ustrezno opremljeno mapo z dokumenti 4. letnika,
- c) izpolnjen elektronski indeks,
- d) ustrezno izpolnjene formularje za pridobitev diplome PRT s strani EART,
- e) ustrezno izpolnjene formularje za pridobitev EDP s strani EAP,
- f) indeks v fizični obliki.

Za demonstracijo kandidat pripravi **zaključno nalogo**, ki vsebuje sledeče elemente:

- A. Osebni podatki :
- B. Samopresoja osebnega razvoja med edukacijo iz realitetne terapije.
Motivacija za vključitev v program za pridobitev naziva PRT.
Osebna izkušnja v času edukacije.
Osebni potenciali za psihoterapevtsko delo.
- C. Študija primera:
Uvod
Opis dela s klientom
Zaključek
- D. Literatura

Demonstracija psihoterapevtske usposobljenosti poteka javno, kandidat pred Demonstracijskim odborom predstavi:

- a) Svoj strokovni razvoj v realitetni terapiji.
- b) Študij primera: opis in analiza dela s klientom od začetka do zaključka terapije.

4. PRESOJA IN POTRJEVANJE

4.1. Postopek potrjevanja usposobljenosti

Edukacija iz realitetne psihoterapije je zasnovana na udeleženci samopresoji in potrditvi usposobljenosti iz strani supervizorja in članov skupine. Na koncu vsakega leta edukacije se kandidat o svojem napredku uskladi s supervizorjem in pridobi priporočilo za nadaljevanje edukacije.

V kolikor oba ocenita, da kandidat še ni pripravljen za napredovanje na naslednjo stopnjo edukacije, s supervizorjem pripravita načrt nadaljnjega dela za napredovanje.

Postopek potrditve usposobljenosti se ponovi.

4.2 Faze postopka potrditve usposobljenosti

V edukaciji iz RT se potrjevanje usposobljenosti izvaja med posameznimi letniki in na koncu prve in druge faze.

4.2.1 Prva faza

Začetni intenzivni trening: Samopresoja, potrjevanje usposobljenosti, priporočilo supervizorja, vstopni razgovor s priporočilom.

Nadaljevalni intenzivni trening: Samopresoja, potrjevanje usposobljenosti priporočilo supervizorja.

Zaključek : Demonstracija, samopresoja, potrjevanje usposobljenosti , priporočilo inštruktorja.

4.2.2 Druga faza

Pred vstopom:

- a) Pisna samopresoja.
- b) Priporočilo člana učiteljskega zbora iz prve faze edukacije.
- c) Vstopni razgovor s priporočilom.

Med program:

Po zaključku vsakega leta:

- a) Samopresoja.
- b) Potrjevanje usposobljenosti
- c) Priporočilo inštruktorja oziroma supervizorja za vključitev v višjo stopnjo edukacije.
- d) Po uspešno zaključenem 4. letniku edukacije in potrditvi usposobljenosti za psihoterapevtsko prakso, pridobi edukant/specializant status specializanta psihoterapije pod supervizijo, ki mu dovoljuje opravljati psihoterapevtsko prakso pod supervizijo.

KONČNA PREDSTAVITEV PSIHOTERAPEVTSKE USPOSABLJENOSTI:

Po uspešno zaključenem Modulu XV in XVI kandidat izbere mentorja iz vrst učiteljskega zbora, s katerim sodeluje pri pripravi demonstracije usposobljenosti. Ponovi se proces presoje in potrjevanja usposobljenosti ob mentorju in Komisiji za predlaganje pridobitve naziva PRT. Vodja Učiteljskega zbora EIRT za vsakega kandidata, na osnovi njegove prijave, posebej imenuje Komisijo za predlaganje pridobitve naziva PRT. Člani komisije so učitelji EIRT, ki vodijo izobraževanje v tem programu.

Naloge Komisije za predlaganje pridobitve naziva PRT so:

- a) Pregled kandidatove dokumentacije poslani ob prijavi.
- b) Pregled zaključne naloge kandidata.
- c) V sodelovanju z mentorjem poda mnenje o ustreznosti naloge in predlog za pristop kandidata k demonstraciji psihoterapevtske usposobljenosti.

Na podlagi predloga Komisije za predlaganje pridobitve naziva PRT kandidat prejme povabilo, da pristopi k demonstraciji psihoterapevtske usposobljenosti. (Modul XVI).

Demonstracija psihoterapevtske usposobljenosti poteka pred Demonstracijskim odborom. Demonstracijski odbor imenuje direktor EIRT. Sestavljajo ga dva člana učiteljskega zbora EIRT ter zunanji član psihoterapevt PRT.

4.3 Stalni strokovni razvoj (SSR)

Vsi PRT so dolžni skrbeti za svoj stalni strokovni razvoj.

SSR se lahko izvaja na sledeče načine:

- a) Nadaljevalno ali dodatno psihoterapevtsko usposabljanje.
- b) Redna supervizija psihoterapevtske prakse in vrstniška supervizija.
- c) Udeležba na psihoterapevtskih konferencah / simpozijih.
- d) Profesionalne aktivnosti v psihoterapiji (izvolitev v različna telesa ali odbore strokovnih organizacij).
- e) Udeležba v posebnih psihoterapevtskih treningih v vlogi učitelja.

Minimum opravljenih ur je 250 ur v obdobju zadnjih petih (5) let, ki ne sme presegati 75 ur v vsaki od naštetih kategorij.

5. UČITELJI V EDUKACIJI ZA DOSEGANJE NAZIVA PRT

5.1 Učitelji imajo različne vloge v procesu edukacije za pridobitev naziva PRT. Standarde edukacije za učitelje in pogoje za opravljanje učiteljske vloge v procesu edukacije iz realitetne terapije določa Pravilnik o izobraževalnih standardih in pogojih za doseganje učiteljskih nazivov v edukaciji iz realitetne terapije.

6. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

6.1 EIRT si skladno s potrebami v določenem trenutku pridržuje pravico spremembe tega pravilnika.

6.2. Pravilnik obvezuje vse udeležence izobraževanja, ne glede na to kdaj so se vključili v izobraževanje.

6.3 Prehodno obdobje: Za vse, ki so zaključili organizirane oblike edukacije v določenem letu edukacije velja, da so se dolžni vključiti v nadaljevanje edukacije do 31.12.2019. V primeru, da zamudijo ta rok, lahko nadaljujejo edukacijo skladno z aktualnim Pravilnikom o edukativnih standardih in pogojih za doseganje naziva psihoterapevt realitetne terapije.

6.4. Edukanti ki so prejeli certifikat za zaključek prve faze pred verifikacijo psihoterapevtskega programa, februarjem 2011, so prvo fazo zaključili po programu, ki še ni bil usklajen z verificiranim programom za pridobitev naziva psihoterapevt realitetne terapije.

Edukantje, ki so zaključili prvo fazo edukacije pred verifikacijo psihoterapevtskega programa in niso takoj nadaljevali z izobraževanjem na post certifikatnih praktikumih, če želijo nadaljevati izobraževanje za pridobitev naziva

psihoterapevt realitetne terapije, se morajo ponovno vključit v prvo fazo edukacije in opraviti prvi in drugi letnik. Zaključnega tedna prve faze niso dolžni ponavljati.

V izrednih situacijah o nadaljevanju edukacije po zaključenem edukativnem programu pred verifikacijo, na osnovi podane pisne vloge kandidata, aktiv učiteljev vlogo obravnava in pripravi individualiziran diferencirani program, ki bi mu omogočil nadaljevanje v II. fazo.

6.5. V primeru da edukant prekine edukacijo sredi I. ali II. faze edukacije, se je ob ponovni vključitvi, v kolikor še ni minilo dve leti od prekinitve, dolžan vključiti v novo skupino na začetku letnika, ki ga je prekinil.

Če mine več kot dve leti od prekinitve edukacije udeleženec edukacijo nadaljuje tako, da se vključi v začetek faze, ki jo je prekinil.

V izrednih situacijah o nadaljevanju edukacije na osnovi podane pisne vloge odloča aktiv učiteljev po diskrecijski oceni.

V vseh primerih je udeležba plačljiva po veljavnem ceniku EIRT. Dodatne ure, ki jih na ta način edukant opravi, se na koncu prištejejo skupnemu številu ur.

6.6 Pravilnik se objavi na spletni strani Evropskega inštituta za realitetno terapijo.

Predsednik Sveta EIRT :
Janez Planinc, l.r.

V Kranju, 19.10.2020

Priloga A

Kratka predstavitev dodatnih aktivnosti

Pisni primeri v I. fazi (3 ure / 1 primer)

18 ur

Na I. stopnji je predvideno 6 študij primerov. Prvi dve sta zasnovani na Glasserjevih knjigah "Kontrolna teorija" in "Teorija izbire". Obe prebrani knjigi sta pogoj za vstop v izobraževanje in se morata prebrati pred začetkom praktikumov. Udeleženci na osnovi prebranega pišejo o svojem razumevanju Glasserjevih idej, o osebni izkušnji pri prebiranju knjig, o dilemah in vprašanjih, ki so se jim porodila ob prebranem gradivu. Tri študije so zasnovane na vsakodnevnem življenju in frustracijah, ki jih doživljajo v nekem zanje pomembnem odnosu. Gre za poskus analize s pomočjo teorije izbire. Zadnja študija pa je samopresoja, ki je plod celoletnega dela v okviru izobraževanja in je hkrati preverjanje akcijskega načrta, ki so ga bili zastavili na začetku izobraževanja. Udeleženci vsako študijo že pred srečanjem pošljejo supervizorju po elektronski pošti. Supervizor analizira študijo in pripravi pisni odgovor, v katerem poda svoje komentarje, predloge, osebne izkušnje in ideje in si tudi na tak način lahko pomaga pri oblikovanju boljšega odnosa s posameznim udeležencem, obenem pa je to ena izmed možnosti za oblikovanje TI prepričanj poleg neposrednega dela na samih praktikumih.

Pisni primeri in študije primerov (5 ur / 1 študija primera) **30 ur**

Tudi na drugi stopnji je 6 pisnih primerov. Prva dva sta zasnovana na knjigah Williama Glasserja "Realitetna terapija v praksi" in "Opozorilo: Psihijatrija je lahko nevarna za vaše duševno zdravje", ki morajo udeleženci prebrani pred začetkom praktikumov.

Udeleženci pišejo o razumevanju Glasserjevih idej iz prebranega gradiva, pišejo o osebni izkušnji, svojih dilemah in vprašanjih, ki se naj nanašajo na prebrane knjige. Tri študije so zasnovane na delu s klienti. Študije so analize klientove situacije s pomočjo TI in obenem predstavitev, kako so pri terapiji uporabili TI – Nova realitetna terapija. Zadnji primer je samopresoja celotnega dela na izobraževanju in preverjanje akcijskega načrta, ki so ga zastavili na začetku svojega izobraževanja. Udeleženci študije pošljejo supervizorju po elektronski pošti že pred srečanjem. Supervizor si tudi na tak način lahko pomaga pri oblikovanju boljšega odnosa z udeleženci, obenem pa je to dodatna priložnost za oblikovanje TI prepričanj. Supervizor analizira študijo in pripravi pisni odgovor, v katerem poda svoje komentarje, predloge, svoje osebne izkušnje in ideje.

Supervizirane študije primerov v II. fazi (10 ur /1 študija primera) **120 ur**

V II. Fazi je 12 študij primera. Na tej stopnji udeleženci v sodelovanju s supervizorjem izberejo primere. Študije primerov so v tej fazi izobraževanja veliko bolj poglobljene. Zajemajo opis klientove situacije, analizo le-te z uporabo TI in kratek povzetek srečanj, iz katerega naj bo razviden napredek klienta. Supervizor

pomaga in svetuje pri pripravi posamezne študije. Potem, ko je študija primera končana, jo udeleženec predela skupaj s supervizorjem.

Praksa / psihoterapevtska praksa

450 ur

Praksa, ki je namenjena integraciji teorije s praktičnim usposabljanjem ob pomoči supervizorja, vključuje samopresojo praktičnih izkušenj v obliki rednega pisanja dnevnika prakse. Dnevnik vključuje supervizijsko gradivo za nadaljnjo samopresojo, ki jo edukant opravi v sodelovanju s supervizorjem v okviru redne individualne in skupinske supervizije ali na praktikumu. Ob zaključku prakse/psihoterapevtske prakse v posameznem letniku edukacije pripravi edukant/specializant tudi zaključno poročilo o opravljeni praksi, ta vključuje tudi samopresojo lastnega napredka. Iz poročila mora biti razvidno tudi: kje je opravljal prakso, vsebina prakse in število ur opravljene prakse (3. in 4. letnik) oz. število ur opravljene psihoterapevtske prakse (5. letnik), število opravljenih ur supervizije prakse, ime in priimek supervizorja. Poročilu je potrebno priložiti tudi potrdilo o opravljenem številu ur prakse/psihoterapevtske prakse in supervizije.

Študij literature in priprava predstavitev/ predavanj

150 ur

Poleg naštetih literature so priporočene vse ostale izdaje knjig s področja TI in realitetne terapije, ter knjige, ki se nanašajo na določeno temo, ki se obravnava na PCP I. II. In III. (psihosomatika, psihoze, zasvojenosti, skupinsko delo, etika, revije različnih modalitet itd.)

Udeleženci navadno pripravijo predstavitve za praktikume s pomočjo knjig TI in RT. V primeru uporabe druge literature, mora biti snov prilagojena in razložena skozi TI.

Vrstniška supervizija (16 ur letno / 5 let)

80 ur

V procesu edukacije si edukanti, v času med organiziranimi oblikami dela (praktikumi, seminarji), organizirajo srečanja v obliki t.i. vrstniške intervizije, ki predstavlja metodo sodelovalnega učenja, ki poteka v manjši skupini kolegov z primerljivo vrsto in stopnjo izobrazbe, podobnimi delovnimi izkušnjami ter z statusom edukanta v programu edukacije iz psihoterapije.

Vsebine in predmet dela vrstniške intervizijske so različna problemska vprašanja in dileme s katerimi se edukanti / intervizanti srečujejo v okviru svoje edukacije in pri uporabi TI v vsakodnevnem življenju in delu. Ker se problemska vprašanja in dileme obravnavajo s pomočjo TI gre v osnovi za intervizijsko TI-skupino, ki intervizantom omogoča pomembno osebno izkušnjo zadovoljevanja potreb skozi sodelovalno delo in učenje. O svojem delu v okviru intervizije intervizanti pripravijo zapisnik v katerem so kratko predstavljene vsebine – intervizijsko gradivo (problemska vprašanja, dileme, igra vlog ipd.) s ključnimi poudarki in ugotovitvami.

Individualna srečanja s supervizorjem (9 ur letno /4 leta)**36 ur**

Individualna srečanja vsakega posameznega udeleženca s supervizorjem so del procesa edukacije vse od začetka I. faze in do zaključka 4.letnika. Udeleženci imajo na podlagi pisnih primerov možnost individualnega dela s supervizorjem, ki vodi praktikume. Za vsako študijo primera je namenjena 1,5 ure s supervizorjem. Individualna srečanja se začnejo istočasno kot I. faza in trajajo vse do zaključka 4. letnika. Udeleženci imajo možnost individualno delati s supervizorjem, ki vodi praktikume na podlagi pisnih primerov, ki jih pošiljajo. Za vsako študijo primera je namenjena 1,5 ure dela s supervizorjem.

Osebna psihoterapija (v 5. letih)**25 ur**

Kljub temu, da naša edukacija zahteva globoke osebne spremembe, ki s spremembo prepričanj vpliva na naše duševno zdravje, saj je že samo po sebi neke vrste osebna terapija, pa od udeležencev pričakujemo tudi osebno izkušnjo psihoterapije v obsegu minimum 25 ur strnjeno do konca 5. letnika v dogovoru s supervizorjem. Udeleženci se sami odločijo za svojega osebne psihoterapevta, ki pa mora biti akreditiran kot terapevt za osebno izkušnjo v okviru EIRT. Za osebno izkušnjo udeleženec ne more izbrati nekoga, ki je bil njegov učitelj v katerikoli fazi edukacije.

Ostale osebne izkušnje: (akcijski načrt, dnevnik, portfolio,)**50 ur**

Poleg naštetih osebnih izkušenj udeleženci na začetku edukacije pripravijo akcijski načrt osebne rasti, ki vsebuje vsaj dva pomembna odnosa, ki ju nameravajo izboljšati s pomočjo TI. Udeleženci z načrtovanjem in spremljanjem realizacije le-tega, lahko sledijo svoj osebni napredek. V dnevnik sodijo tudi zapisi drugih pomembnih spoznanj in pomembni dokumenti. Tako izdelani portfolio potem uporabijo za zaključno samopresojo.

Obrazec EIRT-1

IZJAVA

o sprejemanju pogojev izobraževanja in etičnih načel EIRT

Spodaj podpisani/-a _____, rojen/-a _____,
(Ime in priimek) (dan, mesec, leto)

stanujoč/-a na naslovu _____
(Ulica, hišna številka, poštna številka in pošta)

sem seznanjen/-a z določili sledečih aktov:

- Pravilnik o edukativnih standardih in pogojih za doseganje naziva PRT
- Etični kodeks EIRT
- Pravilnik o pritožbenem postopku udeležencev izobraževanja

Izjavljam, da sprejemam pogoje izobraževalnega programa in etična načela.

Kraj in datum:

Podpis :